

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI TOPLUM İÇİN BİLGİLENDİRME DİZİSİ-236

26 EYLÜL DÜNYA OKUL SÜTÜ GÜNÜ

Sağlığın yaşam boyu korunması için yeterli ve dengeli beslenmede süt ve süt ürünleri tüketimi büyük öneme sahiptir. İnsan için gerekli vitaminlerin büyük kısmı sütte bulunmaktadır. Sağlıklı ve dengeli beslenmeye katkısının yanı sıra süt; içeriğindeki kalsiyum nedeniyle, kemik ve diş sağlığı için de önemlidir.^{1,2} Bu nedenle her gün yetişkin bireylerin üç porsiyon, çocukların, adolesanların, gebe ve bebeklerini emziren kadınlar ile menapoz sonrası kadınların iki-dört porsiyon süt ve süt ürünleri tüketmesi gerekmektedir. Bir porsiyona karşılık gelen miktar süt için 240 ml olup bir orta boy kupa büyüklüğündedir. Bir porsiyon yoğurt 200-240 ml, bir porsiyon peynir ise iki kibrit kutusu büyüklüğünde olup ortalama 20-60 gram ağırlığındadır.³

Günlük beslenmenin önemli bir parçası olan süt ve süt ürünlerinin düzenli olarak tüketimini teşvik etmek amacıyla Uluslararası Gıda ve Tarım Organizasyonu (FAO) tarafından 2000 yılında **Eylül ayının son çarşamba günü "Dünya Okul Sütü Günü"** olarak kabul edilmiştir. O dönemden bu yana Dünya Okul Sütü Günü'nde okul sütü programlarının sağlığa olan yararlarını gündeme getirmek amacıyla çeşitli etkinlikler düzenlenir.⁴ Süt tüketimine özendirilmesi amacıyla okullarda süt dağıtımı yapılmakta ve sütün sağlıklı beslenmedeki önemi konusunda bilgilendirici eğitimler verilmektedir. Bu, süt ürünlerinin nasıl yapıldıklarının, nereden geldiklerinin, besleyici içeriğinin ve günlük beslenmeye nasıl dahil olduklarının daha iyi anlaşılmasında önemlidir. Dünya Okul Sütü Günü dünyanın pek çok ülkesinde kutlanmakta, her geçen yıl kutlayan ülkelerin ve faaliyetlerinin sayısı artmaktadır.^{3,5}

Okul çağındaki çocukların süt tüketimini arttırmayı ve doğru beslenme alışkanlıkları edinmelerini sağlamayı amaçlayan Okul Sütü Programı ülkemizde 2011-2012 eğitim ve öğretim yılının ikinci döneminde uygulanmaya başlanmıştır. Okul sütü programının aşağıdaki hedefleri bulunmaktadır:

- ✓ Okul çağı çocuklarının sütün sağlık üzerine etkisi konusunda bilinçlenmelerini sağlar.
- ✓ Çocuklara sağlıklı büyüme ve gelişmeleri için kalsiyum ve proteinden zengin olan süt içme alışkanlığının kazandırılmasını teşvik eder.
- ✓ Özellikle vitamin ve mineral eksikliklerinden kaynaklanan sağlık sorunlarının önüne geçilebilmesini destekler.
- ✓ Süt içme olanağı sunarak sağlıklı beslenmelerine destek olur.
- ✓ İleriki yaşlarda tüketim alışkanlığı kazandırır.
- ✓ Sağlıklı ve hijyenik süt tüketiminin yaygınlaşmasına ve çocuğun sosyalleşmesine katkı sağlar.^{2,6}

¹ Dünyada Okul Sütü, [İnternet] <http://www.okulsutu.com/dunyada-okul-sutu>. Erişim: 13.09.2018.

² Okul Sütü Programı [İnternet] <https://hsgm.saglik.gov.tr/tr/okul-sagligi/okul-s%C3%BCt%C3%BC-program%C4%B1.html> Erişim: 13.09.2018.

³ Beslenme, H.Ü.S.B.F. and D. Bölümü, Türkiye'ye Özgü Besin ve Beslenme Rehberi. 2015. Syf:38.

[İnternet] <https://dosyasb.saglik.gov.tr/Eklenti/10915,tuber-turkiye-beslenme-rehberipdf.pdf> . Erişim: 25.09.2018.

⁴ 19th World School Milk Day [İnternet] <http://www.fao.org/economic/est/est-commodities/dairy/school-milk/16th-world-school-milk-day-wsmd/en/> Erişim: 15.09.2018.

⁵ World School Milk Day, International Dairy Federation, [İnternet] <https://www.fil-idf.org/world-school-milk-day> Erişim: 13.09.2018.

⁶ Okul sütü program amacı ve kazanımları [İnternet] <http://www.okulsutu.com/okul-sutu-program-amaci-ve-kazanimlari>. Erişim: 13.09.2018.

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI TOPLUM İÇİN BİLGİLENDİRME DİZİSİ-236

Uluslararası benzer uygulamalar göz önünde bulundurularak başlatılan okul sütü programı yedi yıldır devam etmekte olup, haftanın üç günü (genelde pazartesi, çarşamba, cuma) olacak şekilde sürdürülmektedir. Konu ile ilişkili olarak; 2015 yılında 7837 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile uygulama esasları belirlenmiştir.⁷ Uygulamada Milli Eğitim Bakanlığının yanı sıra Sağlık Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı da aktif görev almaktadır. Konu ile ilgili her yıl yayınlanan tebliğ ile ambalajlı sütün üretim ve dağıtımının nasıl yapılacağı belirlenmektedir. Uygulama öncesinde öğrencilerin ailelerinden uygulamayı kabul ettiklerine dair bir izin formunu doldurmaları istenilmektedir.⁸

Sonuç olarak, okul sütü programları çocukların süt içme ve sağlıklı beslenme alışkanlığı kazanabilmeleri açısından büyük öneme sahiptir. Sağlıklı besleme alışkanlığının okul çağında kazanılması ileride karşılaşılabilecek şişmanlık, kemik erimesi ve diğer bulaşıcı olmayan hastalıkların önlenmesine katkı sağlayabilecektir.

Süt İçmek Herkesin, Her Çocuğun İhtiyacıdır.

Sağlığımız İçin Süt İÇELİM !

⁷ 2018 Yılı Okul Sütü Uygulama Rehberi, 2018 Ankara, [internet]

<https://www.tarim.gov.tr/HAYGEM/Belgeler/Projeler/2017%20OKUL%20S%C3%9CT%C3%9C%20PROGRAMI%20UYGULAMA%20REHBER%C4%B0.pdf> Erişim: 17.11.2018.

⁸ [internet]

<https://www.tarimorman.gov.tr/HAYGEM/Belgeler/Projeler/2018%20YILI/OKUL%20S%C3%9CT%C3%9C%202018%20UYGULAMA%20REHBER%C4%B0.PDF> Erişim:24.09.2018.